

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetéseknek s előfizetési pénzek küldendők.

A király gyásza.

Azt a mélységes mély gyászt, mely a magyar nemzetnek minden hü fiát eltölti, csak egyetlen egy fájdalom multhatja fölül, azé a fölkent koronás főé, akinek oldaláról a rettenetesen sujtó végzet nemcsak a királyi nőt, hanem a legodaadóbb feleséget, legszeretőbb anyát elsodorta.

Micsoda fájdalmat tudunk elképzelni, ehhez foghatót?!

Az uralkodásnak egész bölcsessége, a hitnek egész áhitatossága és az emberi türelemnek roppant mértéke kellett ahhoz, hogy ne veszítse el a felséges gyászoló lelkének egyensúlyát s a fájdalom fölött is uralkodni tudjon királyi akaraterővel.

És láttuk az aggastyán uralkodót ezen a rettenetes héten a legnagyobb királyi erények olyan teljességében, amilyent el sem képzelhettünk emberről; aki megtudta őrizni a kétségbeesés perczében a felségnek olyan nagy és magasztos példáját, hogy maga is milliók vigasztalására szorultván, szerető atyai szókkal vigasztalta gyermekeit, akiken erőt vett a patakozó könnyek árja.

Nem hisszük, hogy a hirály emberfeletti ember.

Nem hisszük, hogy neki nem voltak könnyei s hogy hangos zokogással nem könnyített lázongó lelkén s szívéen túlradó fájdalomán.

Nem, ezt nem hisszük! De nem látta

őt senki sirni, amikor népe előtt megjelent, s nem látta senki, hogy példát adott volna másoknak a kétségbeesésre.

Pedig, ha volt ok erre, — amint hogy volt, — neki volt százszoros oka. A csapások hosszú sorában ez volt talán a leg-súlyosabb, mert nemcsak a királyt sujtotta, hanem az embert is, akinek lelke jobb fele halt el a felséges asszony szomorú halálával.

„Nem tudta senki, hogy mi hogy szerettük egymást.“ Ezt mondta a király s ebben az egyszerű mondásban a legszebb, legelragadóbb királyi regények egyike rejlik, olyan regény, amilyen ritkítja párját a világhistóriában.

Királyi házasságot nem kötnek szerelemből.

Először a diplomáták, aztán az államfők, harmadsorban a rokonok szólnak bele a dologba, s csak legvégül kérdezik meg az érdekelt királyi ifjút.

Igy volt ez Ferencz Józseffel is. Európa egyik hatalmas uralkodója volt már, mikor azt tanácsolták neki, hogy a dinasztia, a trón és népei érdekében meg kell nősiülnie... És a szomorú király elszánta magát a házasságra. Eléje vezették a kiszemelt hercegnőt, ki szép volt, fenséges volt, s valóban királynénak való volt.

De a király csak szomorú maradt. Elmenekült a nagy parkba, leült a lugosba, ott szor.orkodott naphosszat. Egy-

szer csak ezüstös kaczagás, édes gyermekhangok ütök meg a fülét s lát egy isteni jelenést, rövid rózsaszín ruhás, hosszú fekete haju leány alakot; aki gondatlanul, pajzánul dalol és tépegeti a legszebb virágokat.

A királynak megdobbant a szíve! Utána sietett a kis csapongónak egész a kastélyig s ott megkérdezte, hogy ki ez a szép leány, aki olyan bűbajos érzelmmel töltötte el szívét, lelkét.

Az a szép leány Erzsébet hercegnő — mondották.

És abból a szép leányból lett Erzsébet királyné, a mi drága Nagyasszonyunk, akita boldog király valósággal regényes módon ismert meg, s a diplomáták számítását egy vonással áthuzva, — haza hozta őt magának és nekünk a kiszemelt hercegnő helyett.

Ez a regény csaknem ötven évig tartott s az utolsó években nem volt kevésbé poétikus, mint a legkezdetén. Senki sem tudta, hogy szerették ők egymást...

És ezt a királyi idillt semmisítette meg a végzet egy emberi vadállat képében.

Jó Magyarország! Te fel tudod fogni a király gyászatát, te osztozol féjdalmában s ha tudnád, megfosztanád töviseitől a vesszőt, amivel a végzet sujtja a fenuralkodót.

A rettenetes csapások közt a hü Magyarország rendületlenül áll a királyi tel-

TÁRGA.

Brassótól—Sinaiaig.*)

Irta: Sztérényi Sándor.

Talán a világ egyetlen nemzete sem felel meg Eötvös ama mondásának: „Közelőbb áll Istenéhez, ki a természettel, mint az, ki az emberekkel jó mindennapi érintkezésbe,“ mint az angol, mely nem kímélve pénzt és fáradságot, az év bizonyos részét a nagy természet remek alkotásainak megismerésére fordítja.

Szórakozást talál az utazásban, gyönyört érez a szép vidék látásán, felkeresi a legtávolabbi vidéket, kiteszi magát még veszélynek is, csak hogy ki-elégithesse lelki vágyát.

A turistaságot talán egyetlen nemzet sem fejlesztette annyira, mint ő, a ki nem úgy, mint akár mi is, ignorálná hazája szépségeit, hanem előbb azokat igyekszik megismerni és csak azután keres fel idegen országot.

Valóban sajátos jellemvonása egyes népeknek — és ebben mi elől megyünk, — hogy bár bírják hazájukban a legszebb vidékeket, nem képesek azokat méltányolni, hanem áhítoznak idegen országok, más vidékek után. Nem mondom, hogy vidékeink fölülmulnának a Monte Rosa és Mont Blanc

* Az „Erdélyi Kárpát Egyesület“ kiadásában megjelent „Erdély“ című folyóirattól közöljük ezen érdekes cikket.

Szerk.

borzadályt keltő jégmezőinek szépségét, de azért találunk — s nem is igen kell keresnünk — bércezes hazánkban elég oly vidéket és tájt, melyeknek megtekintése a legrikább természeti szépségekhez szokott szemeket is kielégíti.

Ilyen pl. a regényes, kies fekvésű Brassó vidéke. Legyen megengedve azonban, hogy én egy lépéssel tovább is menjek s elvezessem e lapok tisztelt olvasóit egy kedves kirándulásra, melyet ritka idegen mulaszt el, a ki Brassót meglátogatja, — ez lévén az egész utnak egyik legszebb része.

Vezet pedig ezen utam Brassótól a fenséges tömösi szoroson keresztül a román királyi pár s különösen a költői lelkületű királyné kedvenc, bájos nyaraló helyéig: Sinaiaig.

Rövid ideig fut a szárnyas kerék a Barezaság síkságán, egymásután tárva az utazó elé a Czenk háta mögött egy második hegykatlanban elterülő Rakodó völgyet, majd odább a szép kies nyaralókkal tarkított Noa dus fenyveseit, balról a nagy síkságon a csángók és oláhok által lakott hétfalusi községeket, a mint már messziről villogó ezintornyakkal odatámaszkodnak a Nagykőhavas oldalához.

A vonat megáll: Derestye-Hétfalunál vagyunk. Innen vezet az út a Hétfaluba, melynek egyikeben, Csernátfalu község piacán a kegyelet csak nem rég emelt emléket ama szegény csángó-magyaroknak, kik 1848. karácsony első napján az oláhok dühének áldozatul estek.

Ott diszlik az oszlop, egy magas pyramis,

melynek létesülése Koós Ferencz Brassó megye ny. tanfelügyelőjének érdeme, míg tervét Fellner Lajos államvasuti osztálymérnök, a végvidék magyarságának e kiváló volt harciosa készítette.

Borzasztó volt a halál, mely e szegény áldozatokat érte, kik közül többeket élve temettek el, másokat — köztük egy lutheránus papot — izzó vaskályhára ültettek, míg utolsó lehelletüket így ki nem adták...

Rövid várakozás után tovább indul a vonat s belép a szűk tömösi völgybe. Mily tündéri kép tárul itt elénk! Egyfelől a Nagykőhavas (1840 m.), másfelől a Diákavas (1804 m.) szoritja össze a völgyet. A dus fenyvesek közé ékelt legelők, a fehér-lő házikók, itt a csergedező, pisztrángos patak, ott a kies erdészlak tarkítják a képet. Gyönyörünk mámorából éles fütty ébreszt fel. Figyelmesen körülnéztünk s szemünk megakad egy dombtetőn álló obeliszken: a tömösi honvéd emléken.

Ez a völgy volt 1849-ben a hétfalusi csángó-magyarok Thermopyléje, hol Kis Sándor ezredes 1500 főnyi lelkes magyar csapattal szállt szembe 28000-nyi orosz sereggel. A szent eszméért szenvedtek hősi halált, ellenállva az elnyomó hatalomnak. Az elfoglaltság és honfiai fájdalom bizonyos nemével lép fel minden igaz hazafi e helyre, mint „névtelen hőseink“ nagyságának lángoló és határt nem ismerő hazaszeretetének emlékeztetőjére.

A vonat lassan megy, a pályatest emelkedése nagy: — mintha a természet is alkalmat akart volna nyújtani a kegyelet adójának lerovására.

ség oldalán s mindennapi imájába beleszővi az ő nevét, hogy a magyarok istene adjon neki elég erőt még ehhez a súlyos megpróbáltatáshoz is.

Hisszük, hogy könyörületes lesz a mi istenünk, mert nekünk is szükségünk van királyunk alkotmányos bölcsességére.

Törvény a királynéről.

A királyné emlékét és halhatatlan érdemeit nemsokára törvény fogja megörökíteni a magyar törvénytárban. Báro Bánffy Dezső miniszterelnök a képviselőház mai ülésének elején nyújtotta be az erre vonatkozó törvényjavaslatot, mely a királynénak Budapesten állítandó emlékről is intézkedik. E törvényjavaslat így szól:

Ő császári és királyi Felségének, Erzsébet királynénak gyászos elhunytá alkalmából a törvényhozás elhatározza:

1. §. Hogy hön szeretett dicsőült királynénak, a haza jövőre Nemtőjének áldásos emléke soha nem szűnő hálánk és kegyeletünk jelölő törvénybe iktattassék.

2. §. Hogy egy, a Megdicsőülthöz méltó emlékek — az önkéntesen megindult adakozás útján beügyelendő összegek igénybevételével — Budapesten felállítására végett azonnal megfelelő intézkedések tétessenek.

3. §. A tett intézkedésekről, azok eredményéről s az emlék ügyéről általában az országgyűlés mindkét Házának minden év végén jelentés teendő mindaddig, míg az emlék tetteleg felállítva nem lesz.

4. §. E törvény kihirdetése után azonnal életbe lép s végrehajtásával a minisztérium bízatik meg. Budapesten, 1898. évi szeptember hó 20 án, benyújtja

báro Bánffy, miniszterelnök.

Erzsébet királyné emléke.

— Háromszékvármegye gyásza. —

Sepsi-Szent-György, szept. 21.

Háromszékvármegye közönsége mai napon tartott képviselő testületi közgyűlésében fejezte ki impozáns módon gyászrészvétét.

Végre eltűnik a nagy idők nagy hőseinek e sir helye is, a vonat tovább megy a kilométerenként 35, majd 38 méter emelkedésű s 22 klm. hosszú vonalon, illetve völgyön keresztül. Folytonos emelkedés közben kanyarodik utunk balra, elhaladva az egykor virágzó telep, Felső-Tömös mellett.

Alig néhány év előtt még nagyon fontos hely volt ez. A keletről netalán behuzzott ragadós emberi és állati betegségek elfojtására szolgált veszteglő állomásul. Most feleslegessé vált, mióta vasut közlekedik. Egykor azonban kereskedelmileg is kiváló fontosságú hely volt: a híres levantei kereskedelem nyugoti kapuja.

A hegyoldalon mindegyre magasabbra emelkedik a vonat; a vasparipa tüzsköl, kapaszkodik. Jobbfelől marad el az országút is, mely Brassótól kezdve hű kísérőnk volt. Bekanyarodva itt a sötét fenyvesek közé, balfelől a meredek völgybe látunk, hol a Tömös-patak nagyközhavi ága tör magának utat a sziklákön át.

A szép kép egyszerre eltűnik s bejutunk egy nagy 3 perczig tartó patkóalaku alagutba.

Az alagutak mindig némi kellemetlen érzést keltenek. De most kétszeresen kellemetlen a sötétség, mely elvonja előlünk a gyönyörű kilátást.

De hirtelen ismét szabadba jutunk, a köd eloszlik és még sokkal szebb, sokkal fényesebb, hatásában alig képzelhető kép tárul elénk. Mint borzasztó sziklafal állanak előttünk a Diákhavas pirosló, kopár sziklái. Mint egy óriás lábánál törpe bábok, fekszik a hegy lábánál Alsó- s Felső-Tö-

A vármegyeház ülésterme feketébe öltözött, a bejáró fölött és köröskörül a falakon fekete draperiák és a terem hosszú asztalának zöld posztója helyett fekete behuzás futott végig, melyre a fátyolos bevonással hajlik le a vármegye zászlója. A terem fekete ruhába öltözött sűrűen tölti meg a képviselő testület és számos résztvevő. Csupán a király képének a Szent-István-rend kosztümjében levő színei adnak némi változatosságot a fekete képnek. Azok a színek is oly gyászosok, oly könyezésre indítók!

Kilenczet kong az óra ütése, mikor Gábor Péter, alispán a közgyűlésre a főispán meghívását hozza javaslatba. Tuzson János, nyug. alezredes, László J. plébános és Molnár Józsiás bizottsági tagok hívták meg a főispánt a közgyűlésre.

Potsa József v. b. t. tanácsos főispán fekete díszmagyar ruhában jelent meg s beléptére a jelen voltak székeikről felkelve hallgatták meg a megnyitó beszédet.

Velőkéig ható rémhir járta át Szent-István birodalmát, imádott királynénk, Erzsébet királyasszony váratlan elhunytáról szóló. A szomorú alkalom kötelességévé tette a vármegyei képviselő testület összehívását, kifejezést adandó a vármegye legmélyebb gyászának. Szomorúságtól áthatottan bejelenti, hogy a törvényhatóság a felséges királyné temetésén magát képviseltette; a temetésen Bécsben résztvettek: Potsa József főispán, Gábor Péter alispán és Sepsi-Szent-György város polgármestere: ifj. Gödri Ferencz.

A közgyűlés a megnyitó beszédet teljes tartalmában tudomásul vette; mire Szentiványi Miklós, vármegyei főjegyző, az állandó választmány véleményét adta elő a rendkívüli közgyűléshez határozathozatal végett.

Az állandó választmány egyik nagyfontosságú véleménye, Sóra Tamás, árvaszéki elnök javaslata szerint egy 10.000 azaz tízezer forintos alapítványt javasolt a kézdívárshelyi „Erzsébet“ árvaleány-nevelőintézet keretébe.

Határozattá emelte a közgyűlés a gyászos alkalomból, hogy:

1. Mély iszonyatát fejezi ki a rémes esemény fölött és istenben boldogult Erzsébet császárné és királyné áldott emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

2. Hódoló felirattal fejezi ki mély gyászát és alattvalói legbensőbb részvétét ő császári és apostoli királyi Felsége előtt.

3. Elhatározta a közgyűlés, hogy a boldogult Erzsébet királynénak emelendő emlékszoborhoz 1000, azaz ezer forint adománnyal járul, melyet a vármegye lakosaihoz intézett felhívásra begyűlendő adakozásból gyűjt össze.

mös, a szerpentinákban kanyargó országút, a zajjal csörgedező Tömös-patak.

Szemünk alig képes lelkünk kíváncsiságát legyőzni — oly gazdag a kép, hogy azt sem tudjuk, mit nézzünk előbb.

Mintha a vasut építők irigyelték volna másoktól a felséges képet, ismét alagutat állítottak oda, melyből kijutva, alig fél perecz múlva Predeálon vagyunk: a határállomáson. Mig oda érünk, addig ugyancsak derekasan küzdökönk vonatunk, mert itt van a legnagyobb emelkedés.

Itt piros-felér-zöld tábla, ott a vörös-sárga-kék: a határjelzések.

Az első látvány itt egy mocskos oláh darabozoz, a ki őrizi királyi országát, nehogy baja essék. Predeálon vagyunk, át kell szállnunk.

Mindenekelőtt átesünk az utlevél és vámvizsgálaton, előbbi a legoktondibb szokások egyike, mely egyáltalában nincs itt megokolva, különös ha a két állam közötti naponkénti érintkezést tekintjük. Végre átestünk ezen is, beszálltunk a mieinknél sokkal kényelmesebb oláh vasuti kocsiába; a piros sapkás oláh vasuti hivatalnok megadja a jelt, esengetnek első, második és harmadikat, a mozdonny ugyanannyiszor éles füttytel felel s tovább robogunk.

A gyönyörű tájt, a sötét fenyveseket azonban szép hazánkkal nem hagytuk el.

(Folyt. következik.)

4. A közgyűlés elhatározta, hogy hat hónapig minden hivatalos levelezésekben, úgy a vármegyei központi, árvaszéki hatóságoknál, valamint a községeknek is a gyásznak külsőleg is kifejezés adassék.

5. Határozatképen kimondotta a közgyűlés, hogy a boldogult Erzsébet királyné ő Felsége képét a vármegye tanácskozási terme számára, ő császári és apostoli királyi felsége képe mellé megfesteti.

6. Egyik legfontosabb határozata volt a képviselőnek az, mely szerint a háromszékvármegyei „Erzsébet“ árvaleány-nevelőintézet vagyona gyarapítására, a vármegyei összesített gyámpénztári tartalékalapból 20.000 korona = 10.000 forintos alapítványt tett. Az erről külön kiállítandó alapító levélben abbéli jogát fentartotta, hogy az alapítvány kamatainak mikénti felhasználásáról, időről-időre határozhasson.

7. Végül helyeslő tudomásul vette a közgyűlés, hogy a boldogult Erzsébet királyné ő Felségének Bécsben, szeptember hó 17-én végbe ment temetésén Potsa József v. b. t. tanácsos, főispán vezetésével, Gábor Péter alispán a törvényhatóságot és Gödri Ferencz polgármester Sepsi-Szent-György várost küldöttségként képviselték s boldogult királyné ő Felsége ravatalára, a törvényhatóság legmélyebb részvételének kifejezéséül koszorút helyeztek el.

* * *

A közgyűlés után a közgyűlés tagjai, az összes tisztviselőkkel együttesen a róm. kath. templomba mentek, a hol Fejér Manó főt. esperes-plébános által czelebrált gyászisteni tiszteleten vettek részt. A helybeli tisztikar Kazaniczky őrnagy, parancsnok vezetésével alatt csatlakozott a menethez.

A gyászszertartás után a jegyzőkönyv hitelesítése következett.

Levél a szerkesztőhöz.

Utolsó fegyvergyakorlatom.

El voltunk még készülve három napi keserves hadjáratra, a fáradságnak, a veritékes menetelésnek, támadásnak és védekezésnek nagy munkájára, — mikor jött a rettenetes hír, hogy jó királyasszonyunk nincs többé! Isten tudja, milyen az a katonaszív! Ime lefújtak nekünk, nincs egyéb dolgunk, jöhetünk haza családunk körébe, — s mégis mindannyian azt mondtuk:

— Inkább még két hétig, sőt tovább is maradtunk volna, csak ne jött volna ez a gyászeset!

Ezt mondtuk szeptember 11-én nemesak mi, a tisztikarban, hanem a legénység is, a híres, nevezetes, vitéz Mollináry-ezredben.

Képzeltetik, hogy nincs okunk örülni annak, hogy így lett vége a hadgyakorlatnak.

Pedig a laikus embernek hozzátétőleges fogalma sincs arról, hogy mennyit szenved a nagy hadgyakorlatok alatt a katona, tiszt és legénység egyaránt, különösen ha még a nap is hozzájárul pokoli forrósággal rettenetesen izzasztó, csaknem pörkölő sugarával.

Nekem ez volt utolsó hadgyakorlatom. Most hogy vége van, — Isten ueste! — fáj a szívem, hogy nem lesz több részem a nemes bajtársi munkában, melyben tisztársaimmal olyan vidám napokat töltöttem.

Megkísértem egy halovány képét adni a hadgyakorlatnak.

Augusztus 18-án vonultam be Keeskemétre a Mollináry-ezredhez. Ünneppéggel kezdődött a dolog; Felséges urunk és királyunk születése napját ültük emelkedett szellemben vidám lakomával, melyen volt alkalom megismerkedhetni a tisztikar tagjaival.

Alaposan megváltozott a tisztikar képe néhány év alatt. Új alakokat láttam a bajtársak között, kik valamennyien intelligens emberek és kitűnő katonák. Különösen nekem szerencsém volt főbevalóimban a legnemesebb bajtársakat megismerhetni. Rendkívül elragadó modoru, szívélves ember Gaál ezredes ezredparancsnok, akit tisztjei valóságos gyermeki szeretettel vesznek körül; Rizzardini alezredes a III. zászlóalj parancsnoka a legszigorubb katona, de igen derék és barátságos férfi; nagyon szíves viszonyban voltam a X. század kitűnő vezetőjével, Flescher kapitánnyal is, akiknek emlékét magammal hoz-

tam a polgári életbe is és mindig tisztelni fogom. De szóljunk a hadgyakorlatról! Aki nem volt katona, nem érti meg azt, amint mi többször keresztülmentünk. Bennünk tisztékben meg volt az energia, hogy példát adjunk a legénységnek, a derék magyar legénység pedig erőt merített abból, hogy „hát a tiszturak se pihennek most kanapén!”

Keserves egy „strapa” volt, ami bakáink nyelvén szólván.

Unalmas volna elsorolni mindazt az aprólékos fáradságot, aminek ki voltunk téve. Csak egy pár adatot a nagyjából.

Augusztus 19-étől, szeptember 10-éig 558.640 lépést tettünk meg. Az én pontos lépésmérőm nem téved, tehát több mint négyszáznegyven kilométert gyalogoltunk.

Voltak napok, amikor aránylag rövid időn belül roppant munkát végeztünk; például 31-én este 11 órától (éjjeli gyakorlat) reggel 8 óráig 50.000 lépést tettünk; 5-én Vadkörtől Kiskörösré marsoltunk nagy divízió gyakorlat keretében s reggel 5 órától d. u. fél 4-ig tettünk 54.000 lépést; aztán Izsákról Szabadszállásra 52.000 lépést.

Képzelték, hogy egy ilyen mars után jól esnék a pihenés, de többször nines benne köszönet, amit kapunk. A tanyákon a legborzasztóbb kényelmetlenségben töltöttünk néhány éjszakát. Így szeptember 6-án a tisztikarból többen egy padláson húzódtak meg az egyik tanyán. Ha angyalok trombitáltak volna a fülünkbe, akkor is elaludtunk volna, olyan kimerültek voltunk.

De jött egy hatalmas ellenség, mely elől megfutottunk!

Alig hunytuk le ugyanis a szemünket, tömérdék egér lepott el bennünket a sötétben. Lehetett ott néhány ezer darab czinezőgő jöszág, mely belevetette magát a ruhánk redőibe s mindenüvé. Manlicher golyók záporától nem menekültünk olyan olyan fejvesztve, mint az egerek elől. Odakünn a szabadban egy óra kellett, míg megszabadultunk a a félelmes bestiáktól.

Aztán a pusztta földön, tömérdék csillaggal kiveret sötétkéék égbolt alatt pihentünk néhány órát.

De a Mollináry ezred sohasem vesztette el jó kedvét, érejt, öberséget. E hó 7-én egész éjszaka előőrson álltunk, feszülten figyelve, hogy hol bukkan ki az ellenség. Hajnali 3 órakor ránk is tört, de erőlyes, hatalmas támadással visszavertük s a Mollináry ezred diadalt aratott. Hogy micsoda intelligens és erős tartású a mi ezredünk, azt bizonyítja az is, hogy mikor 10-én 40 kilométernyi mars után eldefilíroztunk a hadosztály-, dandár- és ezredparancsnok előtt, a főtisztek a legdicsősebb szavakkal nyilatkoztak a legénység tartása fölött s ezt a dicsőretet külön parancsban is közölték.

Két kemény hétig tartottak a nevezetes gyakorlatok. Mindennap menetelés, gyakorlattevés többször egy nyomoruságos tanya volt a szállásunk. Megfordultunk Pahi-pusztán, Orgován-csárdán, Soós Ferenc-tanyán, gróf Pejasevich, gróf Degenfeld-tanyán, Deutsch József-tanyán, Löwy Rozália-tanyán. Az utóbbi helyen sok derűtséget keltett egy katonavicz.

— Deutsch József eljegyezte Löwy Rozáliát! — mondta valaki, s a tanyákon gyorsan terjedt a nem éppen jó éle, sőt némelyek még tanukul hívták az eljegyzéshez gróf Degenfeldet és Pejasevich gróft.

Hát az élez lehet rossz, de a hangulatunk az ragyogó volt. Ugy falatoztunk mindig, mintha 8 napig nem ettünk volna s a jó kapitányom podgyaszából mindig előkerült sültus, sajt meg jó bor.

— Gyűjjön hadnagy ur egy kis frissítőre, erősítsük magunkat! — invitált mindig derék kapitányom. A tisztikar különben mindig olyan briliáns hangulatban volt, hogy káromkodásra ritkán került a sor, hanem annál több képes levelezőlapokat gyártottunk, melyeket az összes tiszték aláírásával küldtünk szét családunknak és ismerőseinknek.

Éppen legszebb kifejlésében volt a hadgyakorlat, mikor lecsapott a táborunkban a genfi merénylet híre. Főlebbvalóink zavarodása, a mi megdöbbenésünk érthető. Egy napig nem tudták, hogy mi lesz, aztán megjött a hír, hogy a hadgyakorlatokat be kell szüntetni.

Ezzel a szomorú epizóddal végződött az én legutolsó fegyvergyakorlatom.

Egy okkal több, hogy soha el ne felejtsem!
Leopold Gyula.

Hivatalos rész.

Szám 8806.

eln.

Földmívelésügyi m. kir. miniszter

Nagyméltóságu Főispán Ur!

Belügyminiszter ur folyó évi augusztus hó 29-én 90295. szám alatt kelt átiratával közölve velem a vármegye alispánjának folyó évi augusztus hó 19-én 19725. szám alatt hozzá felterjesztett jelentését, melyben több község jégverte lakosai felségélyezésére államsegélyt kér, — értesitem Nagyméltóságodat, hogy jégkárosult kisczardák részére, az esetben, ha a jég természetük teljesen tönkre tette, illetve oly nagy mérvben megrontotta, hogy abból a szükséges vetőmag sem mennyiségileg, sem minőségileg ki nem került, s az biztosítva nem volt, s különben oly szorult anyagi helyzetben vannak, hogy vetőmagot önérejükbe beszerezni egyáltalán képtelenek, hajlandó vagyok korlátozott mennyiségben kamatmentes kölcsönként vetőmagot rendelkezésükre bocsájtani.

Ily kölcsön vetőmagot azonban csak az esetben engedélyezhetek, ha a vetőmag kölcsönben részesülő kisczardák, az átvett terményeknek az engedélyezés napján megállapítandó piaci árának a jövő 1899. évi Október hó 1-ig készpénzben kamatmentesen való visszafizetéséről kötelezvényt állítanak ki s a község, mint erkölcsi testület, az egyes kisczardák által elvállalt fizetési kötelezettségért jóvállást vállal, s e czélra az ide mellékelt minta szerinti szabályszerű határozatot hoz, mely határozat még a törvényhatóság által is jóváhagyandó.

De ettől eltekintve, sokkal czélszerűbbnek tartanám, ha a kért vetőmag árának visszafizetését maga a törvényhatóság vállalná magára, vagyis a vármegye alispánját egy oly értelmű kötelezvény kiállítására hatalmazná fel, hogy a törvényhatóság az engedélyezendő termények árát — ez esetben 1899. évi december hó 31-ig kamat nélkül a m. kir. adóhivatalba beszállítani fogja, mely esetben hajlandó volnék a jégkárosult kisczardák részére szükséges összes vetőmag mennyiségét közvetlenül a törvényhatóságnak rendelkezésére bocsájtani, és pedig akként, hogy annak szétosztása, valamint az egyes kisczardáktól veendő biztosítékok megállapítása és beszedése a törvényhatóság dolgát képezné.

Amennyiben tehát a jelzett községek kisczardái a fent mondottak értelmében vetőmag szükségletük beszerzésében gyámolítandók volnának — felkérem Nagyméltóságodat, sziveskedjék azonnal intézkedni, hogy azok megbízható adatok alapján összeírassanak és azokból községenként elkülönítve egy pontos névjegyzék akként állíttassék össze, hogy abban a szükségelt vetőmag mennyiség métermázsákban ki legyen tüntetve és ruindegyik község kimutatásában az is megjelölve, hogy a vetőmag mely vasuti állomásra és kinek czimére lenne elszállítandó.

Őszi vetőmagul csak búzát és rozsot és egy kis gazda részére legfeljebb öt (5) méter mázsa mennyiséget engedélyezhetek.

Megjegyzem még, hogy az elszállítás helyétől az átvétel helyéig felmerülő kedvezményes szállítási költségeket már az átvétel alkalmával a kölcsönben részesülőök tartoznak viselni, hogy azonban a szállítási költség lehetőleg mérsékeltesse, legczélszerűbbnek tartom, ha a szükségelt vetőmag az ottani vidéken a lehető jutányos piaci áron vásároltassék be, mire nézve Nagyméltóságod szives nyilatkozatát szintén kérem.

Mivel pedig az engedélyezés, illetve elszállítás iránt csak ezen kimutatások alapján intézkedhetek, felkérem, hogy azokat, tekintettel az idő előre haladására, hozzám mihamarabb bemutatni sziveskedjék.

Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy ily kölcsön vetőmaggal csak azon kisczardákat segítezhetem, a kik ezen támogatásra valószággal rá szorultak, miért külön is felkérem Nagyméltóságodat, hogy az ily indokok nélkül igényt támasztókat az összeírásból kihagyni, illetve a tényleges szükség-

letet indokolatlanul túlhaladó igényeket a maga valószínűsége aláhozni méltóztatassék.

Végül pedig értesitem Nagyméltóságodat, hogy amennyiben a törvényhatóságnak a jóállási, vagy a kérdéses községi határozatát jóváhagyó határozata az idő rövidségénél fogva kellő időben már nem volna megszerezhető, ezen körülmény egységében még az engedélyezés akadályát nem képezi, feltéve, hogy Nagyméltóságod biztosít arról, hogy az a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen meg fog történni, mely esetben a kért vetőmagot hajlandó leszek addig Nagyméltóságod felelősségére engedélyezni.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettem őszinte nyilvánítását.

Kelt Budapest, 1898. évi szeptember hó 7-én.

Dániel s. k.

A községi képviselő testület által hozandó és a törvényhatóság által jóváhagyandó határozat tervezete.

Mint hogy a magyar királyi kormány határozata szerint, a folyó évi június hó utolsó napjaiban bekövetkezett jégverés által károsult községekbeli kisczardáknak a magyar királyi államkincstár részéről vetőmag kölcsön csak a község jóállása mellett fog engedélyeztetni: a községi képviselő testület ezennel felhatalmazza a községi bírót, akadályoztatása esetén a bíró helyettesét és egy esküdtestet arra, hogy a magyar királyi államkincstár részéről a községbeli lakásoknak nyújtott vetőmag kölcsönért a község nevében és terhére a hitelező államkincstárral szemben kezességet vállaljon, mihez képest arra az esetre, ha a hitelező államkincstár követelését az adóstól bármely okból nem hajtáná be, a község mint kezességes köteles a tartozás kifizetésére.

Ujdonságok.

— Időjárásunk állandóan enyhe és kellemes. Az éjjelek ugyan meglehetősen hűvösek, de a napok egészen nyáriusak. Az eső pedig, melyre az őszi vetések miatt oly nagy szükség volna, egyre késik.

— Román igazságszolgáltatás. Sokszor megemlékeztünk már arról, hogy a román-magyar határrendezés alkalmával a kézdivásárhelyi Kecské-Zsirus erdősegből egy rész Romániához szakadt, melyet a derék román testvérek — a nemzetközi szerződés ignorálásával siettek elfoglalni. Erre Kézdivásárhely város beperelte a román bíróságnál a foglalt Spiridon zárdát s megindultak a diplomaciai tárgyalások is. Több mint 10 évi perlekedés után a város nem tudott odáig jutni, hogy a perben érdemleges határozatot hozzon a román bíróság, míg ellenben a diplomaciai tárgyalások eredményre vezettek s a város végre megkapta az elfoglalt terület árát 20 ezer forintban. Így tehát a per megszűnt, de a városnak még benn maradt 5000 frank biztosítéka, melyet még a per kezdetén letett. Végre a város ezt is megkapta s a tanács kiküldöttei múlt pénteken vették át a kérdéses összegről szóló utalványt. Ezzel azon kellemetlen viszonyoknak, mely több mint egy évtizedig Kézdivásárhely város és a román bíróságok között fennállott — vége szakadt, de a perből szerzett tapasztalatok alapján egész biztosan állíthatjuk, hogy magyar ember több bizalommal, reménytel perelhet a legsötétebb Afganisztánban, mint Romániában.

Nyilttér. *)

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, mintákat pedig postafordultával küldenek,

Henneberg & Selyemgyárjai (és. és k. udvari szállító) Zürichben

Magyar levelezésnél Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közöltéért felelősséget nem vállal a szerk

Van szerencsém úgy a helybeli mint vidéki t. közönség szives tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig.

Dr. Morvay István

26 95—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitet-asztalok, lószőr és tengerifü matraccok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráccezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Hirdetmény.

Alólirott közhirre teszi, hogy Karatna és Volál község területén 134 hold föld tölgy és bükk erdő 1898. október hó 2-án d. e. 9 órakor tartandó nyílt árverésen eladatik. Az erdő és az árverési feltételek nálam megtekinthetők.

Felvolál, 1898. szeptember 18.

1-2

Babós Anna.

és

halhólyag

elsősorú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Ára tucatzonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendű gyártmány	0.80 6.—	frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.— 8.—	"
Capottes americans (rövid)	2.— 5.—	"
Gyűjtemény uraknak igen észszerűen dobozokban összeállítva	3.— 10.—	"
Suspensorium	0.50 3.—	"
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2.— 6.—	"
Irrigator teljesen felszerelve	1.80 5.—	"
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint	1.80—2.50	"
Vezető hozzá külön	1.50	"
"Diana-öv", szab. havibaj elleni köt.	3.50—5.—	"

(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű és kötszer gyáros
BUDAPESTEN, (Alapítva 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakké.

Ára darabonként 3 ft.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénztmegtakarító.

— Darabonként 3 ft. —

A penge ** csilagos acélból és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában jutányos áron felvételnek.